

Stav energetické účinnosti v ČR a podpora energetiky úsporných projektů

Ing. Vladimír Sochor

ředitel odboru energetické účinnosti a úspor

XIII. setkání starostů a místostarostů Libereckého kraje

Liberec, 9. února 2017

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Sekce energetiky
Odbor energetické účinnosti a úspor

Směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti

- ➔ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU o energetické účinnosti (EED) byla přijata dne 25. října 2012
 - ▶ energetická účinnost (EE) – v rámci strategie „Evropa 2020“, jeden z cílů klimaticko-energetické politiky 20-20-20
 - ▶ snížení emisí x zvýšení podílu OZE x zvýšení energetické účinnosti
 - ▶ součástí je stanovení národního cíle úspor energie za období 2014-2020
 - ▶ revize směrnice a nastavení cílů do roku 2030 (27%, **30%**, 40% ???)
- ➔ **Národní akční plán energetické účinnosti – NAPEE**
 - ▶ schválené znění v květnu 2014, aktualizace – únor 2016 (další v roce 2017)

Podpora plnění cílů

- ➔ Směrnice 2010/31/EU (EPBD) – podpora dosahování cílů v oblasti strategie renovace budov
 - ▶ požadavky na energetickou náročnost budov – podpora obnovitelných zdrojů energie
 - ▶ výstavba budov s téměř nulovou spotřebou energie do roku 2020
- ➔ Směrnice 2012/27/EU (EED)
 - ▶ článek 5 – příkladná úloha budov veřejných subjektů
 - ▶ článek 7 – systémy povinného zvyšování energetické účinnosti
 - ▶ článek 8 – energetické audity a systémy hospodaření s energií
 - ▶ článek 18 – energetické služby

Implementace obsahu EED do českého prostředí

➔ novela zákona č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií

- ▶ platnost od 1.7.2015 (změny v zákoně 103/2015 Sb.)
- ▶ novely souvisejících vyhlášek
 - ➔ 78/2013 o energetické účinnosti budov
 - ▶ v přípravě novela vyhlášky
 - ➔ 118/2013 o energetických specialistech
 - ▶ novela je ve sbírce zákonů
 - ➔ 480/2012 o energetickém auditu a energetickém posudku
 - ▶ novela je ve sbírce zákonů

Plnění cíle NAPEE – alternativní schéma dle článku 7

- ➔ ČR se rozhodla jít cestou alternativního schématu – usnesení vlády ČR č. 923 ze dne 4. prosince 2013
- ➔ z politických opatření nabízených a popsanych směrnicí 2012/27/EU ČR využije:
 - ▶ **investiční dotace**
 - ▶ nástroje finančního inženýrství
 - ▶ systémy a nástroje financování a odbornou přípravu a vzdělávání včetně energetického poradenství
 - ▶ neinvestiční dotace (podpora využití metody EPC, zavádění energetického managementu, osvěta)
- ➔ v případě neplnění stanoveného cíle **bude zváženo využití dalších nástrojů** (kombinování dodatečných alternativních opatření)

Alokace prostředků v jednotlivých dotačních programech

Sektor	Alokace do 2020 – předpoklad [mld. Kč]	Predikce úspor dle NAPEE [PJ]	
		původně	aktuální odhady
Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK)	20,0	20,0	10,0 (?)
Operační program Životní prostředí (OPŽP)	24,6	5,0	5,0
Integrovaný regionální operační program (IROP)	16,9	3,5	3,5
Nová zelená úsporám	27,0 (20,0)	14,4	10,7 (?)
Operační program Praha – pól růstu	1,0	0,01	0,01
Program EFEKT	0,5 (0,8)	0,14	0,3
Součet	90,3	43,1	29,5 (?)

Operační program Životní prostředí (PO5, SC 5.1)

- ➔ poskytování dotací na zateplení objektů – veřejný sektor
 - ▶ nestačí zateplit budovy bez dalších opatření
 - ▶ nutná je následná péče o správně provozovanou budovu
- ➔ nutná podmínka – provádění energetického managementu
 - ▶ ve zpracovaném energetickém posudku (povinná součást žádosti o dotaci dle pravidel pro žadatele) musí být definována vyregulování otopné soustavy a **povinnost zavedení energetického managementu**
 - ▶ žadatel u projektu musí zajistit **následné provádění energetického managementu**

Strategie snižování energetické náročnosti

→ podpora efektivního dosahování úspor energie

- ▶ nemělo by jít o dosahování úspor „za každou cenu“
- ▶ nutné trvat na nákladově efektivním poskytování dotačních prostředků
- ▶ investiční dotace podmiňovat důsledným dodržováním udržitelnosti projektů

→ možnost změny názoru na úspory energie

- ▶ **úspory energie nejsou příkazem Evropské unie k vynaložení dotačních prostředků na „zateplení budov“, ale znamenají příležitost efektivně využít dotace na různá opatření, která přinesou v budoucnu snížení provozních nákladů na provoz budov**

Změna motivace pro energeticky úsporné projekty

- ➔ **velký objem investičních dotací** – zejména ve „východních zemích“
- ➔ **špatný příklad**, pokud je **dotace hlavní motivací pro energeticky úsporný projekt**
 - ▶ každá investiční dotace pokrývá trh
 - ▶ motivace realizovat úsporný projekt přímo souvisí s dostupností informací o **komplexních řešeních a jejich přínosech**
 - ▶ příležitost **pro zákazníka**, aby si vybral řešení, které mu přinese **příjemnou míru výnosů**
 - ➔ pro podnikatele – přijatelná doba návratnosti projektu není delší než 5-6 let
 - ➔ pro veřejný a residenční sektor – přijatelná doba návratnosti projektu není delší než 10-25 let
 - ▶ možnost zavedení **nového typu energetické služby** (včetně **příkladů dobré praxe**)

Nový typ poskytování energetických služeb (1)

- ➔ podnikatelská příležitost – nový typ poskytování energetických služeb
 - ▶ poskytnout zákazníkovi **komplexní řešení energeticky úsporných řešení** (v podobě studie proveditelnosti, respektive energetického posouzení)
 - ▶ poskytovatel energetických služeb v návaznosti na nabídku zpracování „studie proveditelnosti“ v podobě energetického posouzení může dále nabídnout realizaci navržených opatření, financování a také následný monitoring (může dokonce navrhnout převzetí dodávek energie)
 - ▶ je možná **malá dotace na zpracování „studie proveditelnosti“** (program EFEKT)

Nový typ poskytování energetických služeb (2)

➔ mnoho projektů je realizováno bez podpory investičních dotací

- ▶ **evidenční program kvality navržených řešení úsporného projektu** bez podpory investiční dotace
- ▶ hlavní charakteristika programu **vysoká kvalita návrhu řešení a instalace energeticky úsporných opatření**

**Úspory energie
s rozumem**

Možnosti pro zvyšování objemu úspory energie

- ➔ možnosti optimalizace **využití finančních nástrojů a využívání metody EPC** ve vztahu k maximalizaci úspor energie
- ➔ možnosti **zavádění systémů hospodaření s energií v podobě energetického managementu** v souladu s normou ISO 50001
- ➔ hledání možností **dodatečných úsporných opatření**, zvláště těch která nebudou realizována s dotací
- ➔ možnosti nových **konceptů dobrovolných systémů energeticky úsporných opatření** (aby byly nákladově i administrativně efektivní)

Státní program na podporu úspor energie – EFEKT

- ➔ nový program je vyhlášen na **pětileté období 2017 – 2021**
- ➔ rozpočet **na celé programové období ve výši 750 mil. Kč**
- ➔ k jednotlivým aktivitám jsou zveřejňovány výzvy k podávání žádostí o dotaci – **elektronické zpracování žádostí** o podporu od 1. do 28. února 2017
- ➔ program obsahuje dva podprogramy:
 - ▶ P1 – podpora investičních projektů (4 aktivity/oblasti podpory)
 - ▶ P2 – podpora neinvestičních projektů (9 aktivit/oblastí podpory)

Dotační podpora z programu EFEKT (1)

→ formy neinvestiční podpory úspor energie

▶ kurzy, semináře v oblasti úspor energie

→ podnikatelé, spolky atd.

▶ publikace, příručky a informační materiály v oblasti úspor energie

→ podnikatelé, spolky atd.

▶ zpracování územní energetické koncepce (zprávy o ÚEK)

→ kraje, statutární města

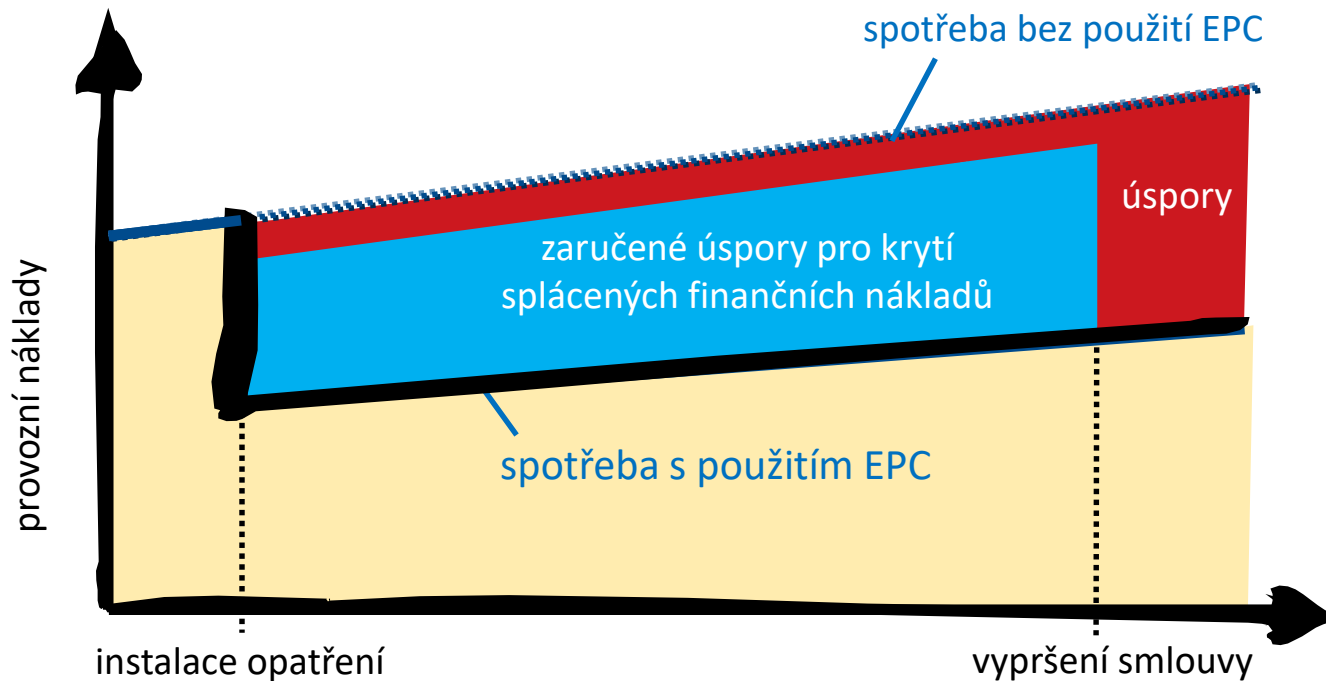
▶ příprava realizace kvalitních úsporných projektů se zásadami dobré praxe

→ vlastníci domů k bydlení, objektů ve veřejném sektoru a objektů k podnikání

Dotační podpora z programu EFEKT (2)

- ➔ podpora zavedení systému hospodaření s energií
 - ▶ **zavedení systému hospodaření s energií v podobě energetického managementu**
 - ➔ kraje, města a městské části s počtem nad 10 tisíc obyvatel, podnikatelské subjekty
- ➔ podpora přípravy a aplikace EPC projektů
 - ▶ **energeticky úsporná opatření v budovách řešená metodou EPC**
 - ➔ veřejný sektor a státní sektor (investiční opatření s návratností delší než 10 let)
 - ▶ **posouzení vhodnosti energeticky úsporných EPC projektů**
 - ➔ veřejný sektor a státní sektor

Podstata EPC projektů (Energy Performance Contracting)

Trocha historie EPC projektů ...

- ➔ od roku 2000 vznikalo **každý rok v průměru více než 10 projektů EPC** zejména ve veřejném sektoru
- ➔ postupně se objevily projekty ve státních příspěvkových organizacích (nemocnice, léčebny, divadla, vysoké školy apod.)
- ➔ **založení Asociace poskytovatelů energetických služeb** v roce 2010 na podporu kvality energetických služeb
- ➔ po novele zákona o veřejných zakázkách v roce 2005 – možnost **využití jednacího řízení s uveřejněním**

Podpora EPC ze strany státu za minulé roky ...

- ➔ **zpracování standardních dokumentů** (poprvé v roce 2012, aktualizováno v roce 2014 a bude opět) – uveřejnění na webu MPO
 - ▶ **vzorová smlouva** (poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem)
 - ▶ **metodika aplikace projektů EPC** ve veřejném sektoru
 - ▶ popis **procesu přípravy a organizace veřejné zakázky** na projekt EPC
 - ▶ **etický kodex** pro projekty EPC
- odkaz: <http://www.mpo.cz/dokument105425.html>
- ➔ **dotiční podpora z programu EFEKT** – na přípravu EPC projektu v podobě zpracování analýzy vhodnosti EPC (od roku 2012 doposud)

Aktuální podpora EPC ze strany státu ...

- ➔ **náležitosti smlouvy** na poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem **do novely zákona č. 406/2000** o hospodaření energií (§10e)
- ➔ **návrh certifikace firem energetických služeb** a zavedení seznamu firem energetických služeb dle §10f zákona 406/2000 o hospodaření energií
- ➔ **seznam poskytovatelů** energetických služeb na stránkách MPO (§10c)
odkaz: <http://www.mpo.cz/dokument170967.html>
- ➔ **návrh rozšíření podpory EPC** z programu EFEKT
- ➔ **příprava pilotních projektů EPC v objektech státní správy**

Možnosti využívání inovativních přístupů

➔ příprava **využívání finančních nástrojů**

- rozpracovanost na MŽP (uplatnění v PO5 OPŽP) a MPO (OPPIK)
- zapojení MPO do přípravy dalších kroků (kooperace s MF, MMR, MŽP)
- zvážení přípravy a založení revolvingového fondu pro úspory energie

➔ **důraz na aplikaci všech druhů energetických služeb se zárukou**

- výhodou je velká zkušenost na trhu energetických služeb – nutná podpora a příklad státu
- lze uplatnit i bez nutnosti profinancování potřebné investice => příprava programu

➔ **identifikace dalších nástrojů** pro úspory energie

- zvážení širšího zapojení „měkkých“ neinvestičních nástrojů
- komunikace s privátním sektorem a hledání dalších modelů pro vykazování úspor

Děkuji za pozornost

Vladimír Sochor

sochorv@mpo.cz

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Sekce energetiky
Odbor energetické účinnosti a úspor

